

НАФИНГ ТЕТМАС БЎЛСА ЎЗГАЛАРГА...

Биринчи воқеа. «Бу замонда душманинг ҳам дарда чалиниши раво кўринг келмайди. Чунки... Яқинда қизим кўриқ хуружи билан касалқонага тушиб қолди, деб хикоя қилади тахририятга келган бир аёл. — Қизини шундаки, операцияга тайёрлаб туришган пайтда бирдан хуруж тўхтаб, шифокорлар қўли боғланди. Яна бошланса операцияга оламан, дейишди. Туни билан мижага қоқмай, қизимнинг тегасида ўтириб чиқдим. Операция қилдирилган беморларнинг шивир-шивири қўлоғимга чалинди.

— Қанча сўрашди?
— Арзимаган кўриқнинг ҳам баҳоси бор экан-а?
— Ҳа, жароҳига қараб-да...
Эрталаб навбатчилик алмашишдан аввал тунда операция қилган жароҳ беморларини текшириб, кечаске «плани» тулганидан кўнгли хотиржам, уларга маслаҳатини «амади». Қизимнинг олдида келиб оғриқ бор-йўқлигини сўради-да:
— Энди, қизий, оғриган, оғриганингнинг менга қизини йўқ, навбатчилик тугади. Аслида кечаси опажонинг, — у менга ишора қилди, — қаттиқроқ «йўталганим» олам гулистон эди. Сенам енгил тортиб ётган бўлардинг...
Бўзимга алланима тиклангандек бўлди, ўзимни зўрга босдим. Уша кунни қизимнинг толига профессор кўриги кунни экан. Текшириб, дарров операцияга олишди. Унинг кўричаги сурункали бўлгани учун оғриқ пасайса-да, барбир операция қилиш керак экан. Ҳайтовур, жароҳнинг қўли енгил экан, қизимнинг дарди ариди. Турри, зарур дори-дармонларни ўзимиз олиб бердик. Яшириб нима қиламан, кўнглимдан чиқариб шифокорга «қўл ҳақи» ҳам бердим. Миннатдорлигимдан, олдиндан пул сўраб, байлашмаганидан бердим. Ҳатто инсофи экан, деб алқим ҳам. Чунки у беморларнинг «қўлига қарамас экан...»

Иккинчи воқеа. Дард берсину шифоси билан берсин-да. Бедавояридан ўзи асрасин. Қўшнингнинг қизлари аёллар касаллиги билан оғриб, шахримизга таб диспансерга тушиб қолди. Беморни у ерга жойлаштиришнинг ўзи бўлмади. Бу ҳам майли, палата шифокори қўшнингнинг қўлига бир талай дори-дармонларнинг рўйхатини бериб, «Шуларни топиб келсангиз, кейин муолажа бошлаймиз», дебди. Кейин «Мана бунисини топишнинг қийинроқ, истасангиз ўзимиздан сотиб олишингиз мумкин», деб «яхшилик қилибди». Енида бўлса боласи учун ким ҳам сарф қилмайди, дейсиз. Қўшнинг шўрлик қарз-хавола билан охири ҳамма дориларини топди, аммо халигисини уша ердаги ҳамширадан ҳар бир шивисини тўрт мингдан сотиб олди. Ваҳоланки, у икки мингдан ҳам арзон экан. Хуллас, дори-дармоннинг ўзига анча пул сарф бўлди. Ҳар сафар қизларнинг аҳолини сўрасам, «Бошингизга тушмагунча билмас экансиз, ҳамшираларнинг ҳам чўнтагига солиб турмангиз э муолажа қилиш «ейилан кўтарилади», ё...»

Уйлаб қолсан киши. Е оиламиз, ё қўшнингиз, ёки қариндош-уруда бутунни кун тиббий хизматидан кўнгли тўлмаслик, ранжиз ҳолатлари учраб турибди. Нима бўлгачи ўзи?! Бу ўринда айнан фалон дўхтир, фалон ҳамшира ёки анови шифохона, шундай соғли поликлиника деган аниқ далиллар келтиришдан йироқлик. Сабаби тиббиётдаги ноҳус ҳолатлар ҳақида «ёзилган-ю», кейин уни мутасадди ташкилот текширади. Лозим топса, тиббий ходимга ёки раҳбариятга жаҳо кўради. Бироқ бундан нима наф? Шу боис, бу ёзилган гапларни мулоҳаза, фикр тарзида қабул қилишларини сўрадик, тиббиётчилардан. Ахир улар ҳам оқ ҳаётларини кийим-бошларига алмаштириларида ҳаммага ўхшаш инсонлар-ку. Уларнинг ҳам оиласи, хотин-бола-чақаси ёки эри бор. Олдий одамларга ўхшаш дарди, ғам-ташвиш, қувончли дамлари ҳам бўлади. Шундай экан, нима сабабдан Гиппократ қасамини ичган, одамларнинг дардини фориғ қилиш, уларга малҳам бўлишдек олий бир «мансаб» насиб этганда, Оллоҳнинг бундай инотиини соф виждон ила бажаришни истамайдилар. Ахир бировнинг дардига дардманд бўлишдан ҳам ортиқроқ улуғлик бормикан асли?!

Беш бармоқ бир хил бўлмаганидек, шифокорларнинг ҳам бирини бирга ўхшатиш тўри бўлмас. Мен Шайхонтоҳур туманидаги 35-оилавий поликлиника болалар шифокори Азиза Мавлонова, Феруза Гуломовна, Мирзо Улуғбек туманидаги 9-оилавий поликлиника филиали терапевти Гулзад Исмаиловна, стоматолог Махшара Тошмухамедова, жароҳ Абдурауф Шукуровларни яхши биларман. Қўлда уларнинг беморлари билан тўқнаш келганман. Уларнинг «Бемор тураллиб кетмагунча тинч-майди» дўхтир, ҳатто уйдан ҳам кўнгирак қилиб касаллари ҳолидан хабар олади-я», дея алқатиларини кўп эшитганман. Турри, бундай шифокорлар жуда кўп. Лекин айни пайтда фақат «қўлга» қараб турувчиларнинг кўлини кетаётгани ҳам сир эмас. Балки бунинг ҳам ўзига яраша сабаблари бордир. Бироқ энг оғир дақиқаларда — инсон ҳаёт-мамоти ҳал бўлаётган пайтда, «Фалонни топиб келсангиз ёрдам бераман», «Шунчага операция қиламан, кам қамлик қилади» дейдиганлар савдоси молими ёки жон савдосини — англаш қийин. Наҳот инсон ҳаётини ўртага қўйиб ҳам савдо қилинади? Ким-ким ўз номин билан шифо берувчилар учун бу ҳақорат эмасми (албатта, узлари тушуниб етсалар)?!

Узбекининг яхши бир олати бор. Яхшилик кўрган одамга, албатта, қўл ҳақи тўтагани ёки яхшилаб дуо қилади. Яқинда катта бир шифохонанинг бош шифокори билан суҳбатлашиб қолдим.
— Бу бор нарса. Лекин ҳамма нарсанинг мейри бор. Одамларга яхши муомила билан дардига малҳам бўлсангиз ўз миннатдорчилигини, албатта, билдиради. Энг муҳими дуога қўл очди. Савоб иш қилганингиз — беморнинг дардини артганингиз учун ҳамма яхши тилакларини Сизга билдириб кетади. Ўз хизмат бурчини бажариб, ўзгалардан бунчалар олқиш олиш, назаримда, фақат бизнинг касбга хос нарса. Ахир ўзга касблардан давлат идорасида ишлаб, корхона, ташкилот, фирмаларда хизмат лавозимини суниестемол этмайдилар-ку, бировнинг қўлига қарамайдилар-ку, нега оппоқ халатли оқ кўнгли шифокорлар шу ишни қилиши керак? Бу касбимизга нисбатан ҳам ярайи оқиллик ҳол-ку. Мен шифокорларга «Бу дунёда савоб иш қилиш, савобга қолсангиз, ўзгалар дилини орғитиб олмақчи бўлган «қўл ҳақи»-нгиздан ортиқроқ ҳам бойлик қўлингизга бўлади», дегим келди...»

Ҳа, савоб иш қилиш улут иш. Лекин уни ҳамма ўз ўлчови билан тушунади. Шуниси кишини уйлантиради. Такрор айтмай, биз бирон дўхтирини бирон беморнинг ўлимга сабабчи бўлганини, бирон шифокорнинг бемори сўраганини бермагани учун уни ҳатто операция столига олишни пайсалга солаётганини, шифохонанинг дори-дармонини таниш-билишга пуллаб, касалдан дори келтиришни талаб қилаётган ҳамширанинг хатти-ҳаракатини юзига солиб, қоралаш учун аниқ далиллар тулғалаймиз йўқ. Гап эгасини топади деб ўйлаймиз. Қолаверса, муҳтарам оқ халат эгалари халқ дардига қўлоқ тўтаслар, маддагилар инсонларга нафари тегса, ўзгалар қувончидан қувонсалар олам гулистон эди.

Яқинда Ўзбекистон ижодкор зиёлилари, фан ва маданият намояндалари Йилгилида бир фикр ташкилданди. — Эртанги кунимиз бундан-да ойлани, ёруғ, фаровон бўлиши учун ҳаётимизнинг қайси жаҳасида бўлишидан қатъи назар бугунги камчилигимизни, хатолигимизни, аввало, англаб етмишимиз, уларни тўғри-лашимиз лозим. Чунки «биз халқнинг асли манфаатларини инофалланган, жамиятга тараққий, фаровонлик, дўстлик, миллатлараро тотулик, диний бағрикенглик каби олжанов гояларни мустаҳкамлашга хизмат қилганидан сўзлаб мафкура тарғибимиз». Зеро, тиббиётчиларнинг ўз хизмат вазифаларини виждонан бажаришлари — инсон саломатлигини муҳофаза қилишлари ҳам маънавий қиёфамизнинг бир кўринишидир.

Умид ФАЙЗИВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2001 йил 8 июн жума
Сотувда эркин нархда
№ 112 (2674)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

ГУУАМ: БУРИЛИШ САММИТИ

Ялта, 7 июн. Ўза махсус мухбири Анвар БОБОВЕВ хабар қилади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Украина Президенти Леонид Кучма билан учрашди. Суҳбат чоғида икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришга оид, шунингдек, томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Шундан сўнг машҳур Левадия саройида ГУУАМнинг ялпи мажлиси бошланди. Мажлисни Украина раҳбари Л.Кучма очиб, бу тадбир ГУУАМнинг ривожланиш жараёнидаги бурилиш босқичи бўлаётганини таъкидлади.

Мажлисда нутқ сўзлаган Ўзбекистон Президенти ГУУАМ хартиясининг қабул қилиниши уни тўлақонли халқаро ташкилотга айлантириши ва шу билан бирга, мазкур тўзимла атрофидagi гап-сўзларга чек қўйишни кайд этди. Ислам Каримов аъзо давлатларни биринчи гада иқтисодий масалалар атрофида бирлашишга чакирар экан, ўзининг ГУУАМни ривожлантириш борасидаги тақлифларини, фикр-мулоҳазаларини билдирди.

Дарҳақиқат, Хартиянинг қабул қилиниши катта воқеадир. Ислам Каримов ГУУАМни ҳали туғилмаган, лекин тақдири ҳақида

хар хил гаплар гапирилган болага қийсади. Ниҳоят, Хартия қабул қилиниши билан тўзимла ҳақидаги бундай миш-

мишларга чек қўйилади, унинг мақсад ва вазифалари аниқ белгиланади, расмийлаштирилади. Бунда барча аъзо давлат-

лар эътибор қаратган биринчи жиҳат ташкилотнинг бирор давлатга қарши эмаслиги ва фақат бунёдкорлик руҳидаги

ишларни амалга ошириш, минтақавий ҳамкорликни ривожлантириш мақсадида бўлган мамлакатларнинг бирлашмаси эканлигидир.

Ислам Каримов мажлис иштирокчиларига транспорт коммуникацияси, савдо-иқтисодий алоқалар билан бир қаторда, илм-фан, технология ва иқтисодий соҳадаги ҳамкорликни ҳам ривожлантиришни тақлиф этди. Шунингдек, ГУУАМ тараққиёти учун БМТ, Европа Иттифоқи, ЕХТТ, Евроратландика ҳамкорлик кенгаши ҳамда Халқаро валюта жамғармаси, Жаҳон банки каби нуфузли халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликни ривожлантириш зарурлигини таъкидлади.

Мажлис ниҳоясида президентлар «ГУУАМ Хартияси»га имзо чекди. Шунингдек, Фавкулдада вазиятларда аъзо давлатлар консуллик мусассаларининг ГУУАМ мамлакатлари фуқароларига ёрдам кўрсатиши тўғрисидаги конвенция қабул қилинди.

Шу билан ГУУАМнинг Ялта саммити ниҳоясига етди.

(Ў.А.)
Фарҳод ҚУРБОНОВЕВ,
Муҳаммад АМИН
олган сурат.

Хоразмга ташриф

Осиё тараққиёт банкнинг президенти жаноб Таадо Чино бошчилигидаги Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган мазкур банк делегацияси Хоразм вилоятига ташриф буюрди. Делегация аъзолари «Ичон-қалъа» давлат тарихий-мемориал қўриқ-ҳудудини кўздан кечирди.

Бу ерда уларни ёқимли совға кўтарди. Сайёҳлик кафедрасидан бирида улар таъми ва сифати билан жаҳон стандартла-

рига жавоб берадиган муқаймоқни татиб кўрди. Езда бозори чаққон бу маҳсулот «Муқаддам» хусусий корхонасининг мини-заводида ишлаб чиқарилган. Эътиборли шундаки, бу корхона мамлакатимизда кичик ва ўрта тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш учун Осиё тараққиёт банки томонидан ажратилган кредитлар ҳисобига бунёд этилган.

Вилоятда мазкур нуфузли халқаро молиявий ташкилот билан

самарали ҳамкорликка қўллаб-қўллаш келтириш мумкин. Хонқа туманидаги табиий меза ва сабазот шартати ишлаб чиқариш буйича «Мева» Ўзбекистон-Италия қўшма корхонаси ҳам Осиё тараққиёт банкнинг ёрдами билан қурилган.

Хоразмга сафар чоғида Осиё тараққиёт банки делегациясига Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари Р.Азимов, вилоят ҳокими И.Бобононов ҳамроҳлик қилди.

Т.ШАМАКОВ,
Ў.А. мухбири.

«Ҳазон бўлган умр»

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясида мазкур жамоа Маннон Ҳайрулло Тошкент Давлат санъат институти талабалари билан «Ҳазон бўлган умр» спектаклининг премьераси бўлиб ўтди.

Халқимиз истиклолга эришгандан кейин миллий ўзлигимизни англаш, маънавийтимизни тиклаш билан бирга, ёшларимизни мустақил фикрли, соғлом ва баркамол этиб вояга етказиш давлат сивасати даражасига кўтарилиди, ёшлар тарбияси жамиятимиз ҳаётининг устувор вазифасига айланди. Ана шу эзгу мақсадни рўйга чиқариш йўлида ёшлар камолоти учун барча шароит ва имкониятлар яратиб берилаётгани қувонarliдир.

Иштирокчилари талаба-ёшлардан иборат бўлган мазкур спектаклда турмушда учраб турадиган айрим кийинчилар сабаб «калавасининг учини йўқотиб қўйган» Назиржон исми йиғининг аччиқ қисмати ҳақида хикоя қилинади. Ота-онани, яқинларидан, суюкли кишидан ажралган Назиржон чет элга ишлаш учун боради ва

бир гуруҳ ақиданарастлар домига тушади. Ёш умри ҳазон бўлгангани англаб етганида эса вақт эгиди.

Халқимиз ўз ҳаётининг порлоқ келажакини юксак эътиқодли, иродали ва зукко фарзандлари тимсолида кўради. Негаки, ҳаётимизнинг давомчилари ҳам айнан ана шу фарзандлардир. Шунинг учун ҳам уларни тушуқлик, диний мутаассиблик, ақиданарастлик, терроорчилик каби жаф-хатарлардан омон сақлаш, жамиятда уларнинг муносиб ўринини топиши учун имкон яратиш муҳим аҳамият касб этади. Спектакл томошабинни ана шу тарзда оғоҳликка, ҳушёрликка ва бугунги кунларимизнинг қадрига етишга ундайди.

Академия ва Санъат институти талабалари томонидан яратилган мазкур спектаклнинг бош консультанти юридик фанлари доктори, профессор Алишер Азизхўжаевдир.

Янги саҳна асарни тақдиротида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчилари Х.Султонов, Т.Рисқиев қатнашди.

Назозат УСМОНОВА,
Ў.А. мухбири.

Божхоначилар сергак

Давлат божхона қўмитаси юртимиз иқтисодий ҳавфсизлиги ва ички бозорини ҳимоя қилиш, чегараларда назоратни кучайтириш, товар-моддий бойликлар, таъқиқланган буюмларнинг ноқонуний равишда олиб ўтилишининг олдини олиш борасида изчил иш олиб бормоқда. Жумладан, йил бошидан буён божхона тўловларидан ундирилган 41,7 миллиард сўм маблағ давлат бюджетига, 1,1 миллион АҚШ доллари эса мамлакатимиз Йўл фондига ўтказилди.

Умуман олганда, шу йилнинг январь-май ойларида чегаралардан ноқонуний равишда олиб ўтилган ёхуд божхона қонун-қондалари бузилган ҳолатлар бўйича ушлаб қолинган товар-моддий бойликларнинг умумий қиймати 4,8 миллиард сўмини ташкил этди. Хусусан, Тошкент вилояти божхона бошқармаси ходимлари шу йил 30 май кунини «ГАЗ-53» русумли давлат белгиси АН 405 автомашинани тўхтатиб, назоратдан ўтказганларида, юртимиз фуқароси В.Ҳамидовнинг 13.231.300 сўмлик похтамал хамда кийим-кечакни Қозғонстандан ноқонуний равишда олиб келётгани аниқланди.

Чегаралардан контрабанда йўли

билан олиб ўтилаётган 29 килограмм 651 грамм гивҳанлик моддалари, 248 мингта таблетка ва 8360 ампула кучли таъсир этувчи психотроп моддалари, шунингдек, 5 та ўқотар қурол, 70 дан ортиқ ўқ-дори, 878 дана экстремистик руҳдаги китоб мусодара қилинди.

Мамлакатимиз чегараларидан шахсини тасдиқловчи ҳужжати бўлмаган ёки виза тартибини бузиб ўтишга уринган 125 нафар афғонистонлик ва 824 тожикистонлик фуқаро тўхтатилиб, қонуний чора кўриш учун ички ишлар ва чегара қўшинлари бўлима-ларига топширилди.

Айни вақтда божхоначиларнинг билим савияси ва маҳоратини ошириш, тизимини нолийқ ходимлардан тозалаш мақсадида, навбатдан ташқари аттестация ўтказилди. Натичада, 43 кишининг лавозими пасайтирилди, 51 шахс божхона идораларидан бўшатилиди.

Бундай тадбирларнинг амалга оширилиши чегараларда божхона назоратини янада кучайтириш, сиёсий ва иқтисодий ҳавфсизлигини таъминлашни ахшиллаш, божхоначилар фаолиятини жонлантиришга хизмат қилади.

(Ў.А.)

Мардлар кўриқлайди Ватанни!

Озод элнинг сергак посбонлари

Махсус мухбиримиз Озод РАҲАБОВ жанговар машқ майдонидан хабар қилади

Тоғлар... Бир қарашда улар чексиздай, одам оёғи етмагандек туюлади. Аслида эса бу чўққиларнинг ҳар бир қарчқ ери назоратда ҳозир. Ўз постида сергак турган ҳарбийларимиз замонавий алоқа воситалари, тунги кўриш мосламалари билан таъминланган. Уларга қўлдлик, почта, озиқ-овқат маҳсулотлари ўз вақтида етказиб берилаётган. Барча пост ва разведка гуруҳларидан келиб тушаётган маълумотлар ўқув машғулотларининг штабида умумлаштирилиб, тегишли курсатмалар берилмоқда.

Таъкидлаш жоизки, жанговар машқлар уч босқичда бўлиб ўтаётир. Ўқув машғулотлари худудини эгаллаш, разведка-қидирув ҳаракатларини олиб бориш, разведка-қидирув ҳаракатлари олиб боришдан худуддан чиқиб кетиш.

Штабдан сел нарида, турвикор қоялар этагиди доңирлар тикилган. Пошполковник Бахтиёр Жўраев билан бирга шу томон юридик. Навбатчи посбоннинг ишораси билан миниметчилар гуруҳи раҳбари майор Шўхрат Рашидов пешвоз чиққан захоти вазият ҳақида ахборот берди.

Катта лейтенант Абдулла Икромов машғулот ўтказаятган аскарларни суҳбатга тортиди.

— Наманган туманининг Шўрқўрғон қишлоғиданман, — дейди сержант Нодирбек Аҳмад-

КЕЧА, БУГҮН, ЭРТАГА

● Қуввода печенье ва макарон маҳсулотлари ишлаб чиқаришга иқтисодлашган корхона ишга тушди. «Матлубот-савдо» акционерлик бирлашмаси тасарруфидagi ушбу корхона қирқдан зиёд қишлоқ йиларини иш билан таъминлади.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясида «Тарих, мустақиллик, миллий ғоя» мавзуда республика илмий-назорий анжумани кеча ўз ишчи бошланди. Республика мустақиллигининг 10 йиллиги олдидан ўтказиладиган ушбу семинар икки кун давом этади.

● Бугун Бухорода «Ўзбек халқ табобатининг истиқболлари» мавзуда II республика илмий-амалий анжумани бўлиб ўтади. Ушбу анжуманда мамлакатимизнинг тониқли олимлари билан бир қаторда ЮНЕСКОнинг Ўзбекистондаги вакили Майкл Барри Лейнинг ҳам иштирок этиши кутулимоқда.

Мавсум фидойилари

Бугдой гарди

Бу гардан асл деҳқонлар юз-қўзларини бекитишмайди. Негаки, улар тўқ бугдою, баракали хирмон дея йил — ўн икки ой астойдил меҳнат қилишган.

Бу йил Сирдарёда бугдой ҳосили ўтган йилга нисбатан мўл бўлди. Деңиздек чайналган галлазорлар, аллақачон хирмонларда тоғ-тоғ бўлиб уюлиб бораётган ҳосил чўғи ана шундан далолат бериб турибди.

Утган йили Ховос туманидаги «Туркистон», Амир Темур номи ширкат хўжалиқларида ҳосилдорлик 18-22 центнердан ошмаганди. Тўғри, бу хўжалиқлар Мирзачўлининг сув танқис ва майлонлари кучли шўрлаган ҳудудда жойлашган.

Аммо ҳар бир муаммонинг ечими меҳнат, изланиш ва фидойилик эканлигини хўжалик галлакорлари амалда ижоботлашди. Бу йил ҳар икки хўжаликда ҳосилдорлик гектар ҳисобига 27-29 центнерларни ташкил этапти. Бу кўрсаткич ўтган йилга нисбатан 8-10 центнер кўпдир.

— Сувдан тежаб-тергаб фойдаландик. Ниҳоллар вақтида сугорилиб, вақтида озиқлантирилди. Натига ўзини куттирмади, — дейди Амир Темур номи ширкат хўжалиги раиси Рўзбой Исомов. — Мўлжалимиз 294 гектар майдондан 444 тонна ўрнига 550 тонна ҳосил кўтаришди. Ана шунда одамларимизга салкам 200 тонна бугдой тарқатамиз. Кўнгли тўқ, омбори донга тўлган деҳқон, албатта, янада самарали меҳнат қилади.

Боёвут тумани далаларида ҳам ҳосил кўтилганидан зиёда бўлди. «Боёвут», «Тараққиёт», Усмон Юсупов ҳамда Навоий номи ширкат хўжалиқларидаги қатор фермер ва оилавий пудратчилар гектар ҳисобига 50-55 центнердан ҳосил кўтаришмоқда. Мана бир мисол: Қаҳор Кўчаров етакчилик қилаётган оилавий пудратнинг 15 гектар галлада майдон бор. Улар бугунгача давлатга 60 тонна ҳосил топшириб ҳам шартномавий, ҳам ишлаб чиқариш режасини ошириб бажардилар.

— Узимизга ҳам 20 тоннага яқин бугдой қоляпти, — дейди Қаҳор Кўчаров — раҳбарларимизга раҳмат. Режадан ошқича ҳосилни тўлиқ ўзимизга қолдиришпти.

Хўжаликда аллақачон режани дўндириб, шўдурга ҳозирлик қўраётган оилавий пудратчилар талайгина. Улардан бири Аҳмад Мановдир. 13 гектар майдондан давлатга 40 тоннадан ошқича ҳосил топширди. Уларига ҳам 10 тонна бугдой теғди.

— Исомин Собир, фамилиям Қорабеков, — дейди хўжаликда 10 йилдан буён механизаторлик қилиб келадиган Илтиф. — Бу йил деҳқонларимиз сиздиқилдан меҳнат қилишди. Ана шу тўғайли ҳозирги кунда қўлаб одамлар режани бажариб қўйиб, ўзларига теғачдан бугдойни тўғрилади йўлашпти.

— 20 июнгача ўримни тугаллаймиз, — дейди Навоий номи ширкат хўжалиги раиси Ғофуржон Хамидов. — Давлатга 802 тонна ўрнига 1350 тонна ҳосил топширамиз. Худди ўтган йилгидеки каби нафақат далада ишлаётганларга, балки ногиронлар, уруш ва меҳнат фидойилари, шифокору ўқитувчиларга ҳам бугдой улаштириш мўлжаллаб турибмиз. Ҳосилни ўриб олинган майдонларни эса кишиларга қовун-тарвуз ва сабзавот еқиб учун ажратиб берамиз. Уйлайманки, нафақат галладан, балки пахтадан ҳам бу йил хўжалигимиз мўл ҳосил ештириб, ўз иқтисодини янада мустаҳкамлаб олади.

Бугунги кунда Сирдарё далаларида 400 га яқин «Кейс» русумли ва Россия қомбайнлари юқори унум билан ишлатилипти. Улар ёрдамида бир кунда 10-12 миң тонна бугдой ўриб-ячиб олинмоқда. Бу иш айниқса, Боёвут, Сайхун-обод, Сирдарё, Оқоттин туманларида яхши ташкил этилган. Юзлаб таъмирлаш, тиббиёт, маданий-маиший хизмат кўрсатувчи гуруҳлар мавсумга жалб этилганлиги айни мўлдо бўлмоқда.

Далаларнинг таровати кўзини яшатиб, қалбларини қувонтирмоқда. Кишиларнинг юз-қўзларига қўнган бугдой гарди бу йил вилоятга мавсум баракали бўлишидан дарақ бериб турибди. Гап сурьатни бушаширтмаслик, мавсумни тезроқ якунлаш, бир ҳовуч донни ҳам несобуд қилмасдан давлат хирмонларида етказиб беришга қолган. Уйлаймики, бу ишни Мирзачўл деҳқонлари шараф билан урдулашадди.

А. ХОНИМҚУЛОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Бадий академияси мустақиллигимизнинг 10 йиллигига бағишлаб «Янги Ўзбекистон санъати» альбомини тайёрлашга киришди. Мамлакатимиз тасвирий ва амалий санъатида кейинги ўн йил мобайнида жуда катта ўзгаришлар содир бўлди. Истиқлол туғайли ижоддаги чекиш ва чегаралашлар барҳам тоғди. Рассомлар Эркин ижод қила бошлади. Натигада янги йўна-

«Янги Ўзбекистон санъати»

лишлар пайдо бўлди, жумладан, миниатюрада ҳам, сопол-керамика соҳасида ҳам анъанавий жараёнлар тикланди. Айни вақтда жаҳон санъати соҳасида турли ўзгаришлар кечмоқда. Рассомларимиз, айниқса, ёш мусаввирлар умумбашари ва миллий йўналишларга асосланган ҳолда янги асарлар яратяпти. Бадий академия истиқлол меваси бўлган ана шу асарларнинг энг яхшиларини жамлаб, рассомларимизнинг ўзига ҳозир сифатида альбомга киритди. Унда маҳобатли (монументал) санъат, ҳайкалтарошлик, рангитасвир, графика, саҳна безаги, амалий санъат борасидаги энг сара асарлар жамланган.

Б. МАМНУРОВ, ЎзА мухбири.

Банк тизими Кредитлар иқтисодий ўсишни таъминламоқда

Мамлакатимизда қисқа муддат ичида икки поғонали банк тизимининг шаклланиши, миллий валютамизнинг барқарорлиги, инфляциянинг ушлаб турилиши, инвестицион муҳитнинг тобора яхшилланиши, иқтисодий ҳурстакчиларнинг ўсиб бориши учун имконият яратмоқда. Бунга Қашқадарё вилояти мисолида ҳам қўришимиз мумкин.

Бугунги кунда вилоятда 12 та тижорат банки ва битта ҳусусий банк фаолият кўрсатмоқда. Уларнинг вилоят ҳалқ хўжалигидаги ўрни сезиларли даражада ошиб борапти. 2000 йилнинг ўзида бу банклар томонидан ажратилган кредитлар миқдори 1999 йилга нисбатан қарийб икки баравар ошди. Маълумларнинг асосий қисми саноат, қишлоқ, транспорт, алоқа, қишлоқ хўжалиги тармоқларига йўналтирилди. Табирикорларнинг бу кредитлардан самарали фойдаланиши ҳам ўз навбатида иқтисодий ўсишнинг кўчкларини ўсишига олиб келди. Масалан, ўтган йилда вилоятда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 103 фоиз, истеъмол моллари 113,7 фоиз, аҳолига пуллик хизмат кўрсатиш 136,9 фоиз, чакана савдо айланishi 109 фоиз ўсиб.

Маълумки, банкларнинг кредит-ланиш имкониятларини кенгайтириши уларнинг ресурс базаси билан бевосита боғлиқдир. Айни пайтда банклар эътибори ўз ресурс имкониятларини жисмоний ва юридик шахсларнинг бўш маблағлари ҳамда хорижий сармоядорлар маблағларини оборотга жалб қилиш орқали оширишга қаратилмоқда. Банклар ўз ақшларини сотиб, устас сармояларини қўйиштирмоқда. Банклар бугунги кунда кредитларни биринчи навбатда вилоятдаги устувор тармоқларни ривожлантиришга йўналтирмоқда. Шу боис, Шўртан газ-кимё мажмуи, Толиқ-жаргон ГРЭСнинг биринчи навбат ва бошқа йирик объектлар, қорхоналар қурилиш жараёни давом эттирилмоқда. Шу билан бирга, қўлаб қорхоналарда ишлаб чиқариш қувватлари модернизация қилиниб, янги технологиялар ўрнаштирилмоқда. Хусусан, «Қарштермпласт» заводида маҳсулотлар турини янгилаш ва сифатини яхшилаш мақсадида Миллий банк вилоят бўлими томонидан 1996 миң немиш маркиси миқдорда кредит ажратилди. Бу маблағ ҳисобига Германиянинг «Эллит» фирмасидан диаметри 50 мм ва 250 мм бўлган қурулар ишлаб чиқаришдаги технология олиб келинди. Бу ерда сув ва газ қуруларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Вилоятда, шунингдек, табирикорлар, деҳқон ва фермер хўжалиқларида қўлайликлар яратиш мақсадида қўлаб минибанклар ташкил этилган. Кичик ва ўрта бизнес қорхоналари ва ҳусусий табирикорларга кредит бугунги кунда икки поғонали банк тизимининг шаклланиши, миллий валютамизнинг барқарорлиги, инфляциянинг ушлаб турилиши, инвестицион муҳитнинг тобора яхшилланиши, иқтисодий ҳурстакчиларнинг ўсиб бориши учун имконият яратмоқда. Бунга Қашқадарё вилояти мисолида ҳам қўришимиз мумкин.

Вилоят табирикорлар экспортер тоб ҳамда импорт ўринини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳамда эътибори ўз ресурс имкониятларини жисмоний ва юридик шахсларнинг бўш маблағлари ҳамда хорижий сармоядорлар маблағларини оборотга жалб қилиш орқали оширишга қаратилмоқда. Банклар ўз ақшларини сотиб, устас сармояларини қўйиштирмоқда. Банклар бугунги кунда кредитларни биринчи навбатда вилоятдаги устувор тармоқларни ривожлантиришга йўналтирмоқда. Шу боис, Шўртан газ-кимё мажмуи, Толиқ-жаргон ГРЭСнинг биринчи навбат ва бошқа йирик объектлар, қорхоналар қурилиш жараёни давом эттирилмоқда. Шу билан бирга, қўлаб қорхоналарда ишлаб чиқариш қувватлари модернизация қилиниб, янги технологиялар ўрнаштирилмоқда. Хусусан, «Қарштермпласт» заводида маҳсулотлар турини янгилаш ва сифатини яхшилаш мақсадида Миллий банк вилоят бўлими томонидан 1996 миң немиш маркиси миқдорда кредит ажратилди. Бу маблағ ҳисобига Германиянинг «Эллит» фирмасидан диаметри 50 мм ва 250 мм бўлган қурулар ишлаб чиқаришдаги технология олиб келинди. Бу ерда сув ва газ қуруларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Вилоят табирикорлар экспортер тоб ҳамда импорт ўринини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳамда эътибори ўз ресурс имкониятларини жисмоний ва юридик шахсларнинг бўш маблағлари ҳамда хорижий сармоядорлар маблағларини оборотга жалб қилиш орқали оширишга қаратилмоқда. Банклар ўз ақшларини сотиб, устас сармояларини қўйиштирмоқда. Банклар бугунги кунда кредитларни биринчи навбатда вилоятдаги устувор тармоқларни ривожлантиришга йўналтирмоқда. Шу боис, Шўртан газ-кимё мажмуи, Толиқ-жаргон ГРЭСнинг биринчи навбат ва бошқа йирик объектлар, қорхоналар қурилиш жараёни давом эттирилмоқда. Шу билан бирга, қўлаб қорхоналарда ишлаб чиқариш қувватлари модернизация қилиниб, янги технологиялар ўрнаштирилмоқда. Хусусан, «Қарштермпласт» заводида маҳсулотлар турини янгилаш ва сифатини яхшилаш мақсадида Миллий банк вилоят бўлими томонидан 1996 миң немиш маркиси миқдорда кредит ажратилди. Бу маблағ ҳисобига Германиянинг «Эллит» фирмасидан диаметри 50 мм ва 250 мм бўлган қурулар ишлаб чиқаришдаги технология олиб келинди. Бу ерда сув ва газ қуруларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Вилоят табирикорлар экспортер тоб ҳамда импорт ўринини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳамда эътибори ўз ресурс имкониятларини жисмоний ва юридик шахсларнинг бўш маблағлари ҳамда хорижий сармоядорлар маблағларини оборотга жалб қилиш орқали оширишга қаратилмоқда. Банклар ўз ақшларини сотиб, устас сармояларини қўйиштирмоқда. Банклар бугунги кунда кредитларни биринчи навбатда вилоятдаги устувор тармоқларни ривожлантиришга йўналтирмоқда. Шу боис, Шўртан газ-кимё мажмуи, Толиқ-жаргон ГРЭСнинг биринчи навбат ва бошқа йирик объектлар, қорхоналар қурилиш жараёни давом эттирилмоқда. Шу билан бирга, қўлаб қорхоналарда ишлаб чиқариш қувватлари модернизация қилиниб, янги технологиялар ўрнаштирилмоқда. Хусусан, «Қарштермпласт» заводида маҳсулотлар турини янгилаш ва сифатини яхшилаш мақсадида Миллий банк вилоят бўлими томонидан 1996 миң немиш маркиси миқдорда кредит ажратилди. Бу маблағ ҳисобига Германиянинг «Эллит» фирмасидан диаметри 50 мм ва 250 мм бўлган қурулар ишлаб чиқаришдаги технология олиб келинди. Бу ерда сув ва газ қуруларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Вилоят табирикорлар экспортер тоб ҳамда импорт ўринини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳамда эътибори ўз ресурс имкониятларини жисмоний ва юридик шахсларнинг бўш маблағлари ҳамда хорижий сармоядорлар маблағларини оборотга жалб қилиш орқали оширишга қаратилмоқда. Банклар ўз ақшларини сотиб, устас сармояларини қўйиштирмоқда. Банклар бугунги кунда кредитларни биринчи навбатда вилоятдаги устувор тармоқларни ривожлантиришга йўналтирмоқда. Шу боис, Шўртан газ-кимё мажмуи, Толиқ-жаргон ГРЭСнинг биринчи навбат ва бошқа йирик объектлар, қорхоналар қурилиш жараёни давом эттирилмоқда. Шу билан бирга, қўлаб қорхоналарда ишлаб чиқариш қувватлари модернизация қилиниб, янги технологиялар ўрнаштирилмоқда. Хусусан, «Қарштермпласт» заводида маҳсулотлар турини янгилаш ва сифатини яхшилаш мақсадида Миллий банк вилоят бўлими томонидан 1996 миң немиш маркиси миқдорда кредит ажратилди. Бу маблағ ҳисобига Германиянинг «Эллит» фирмасидан диаметри 50 мм ва 250 мм бўлган қурулар ишлаб чиқаришдаги технология олиб келинди. Бу ерда сув ва газ қуруларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Вилоят табирикорлар экспортер тоб ҳамда импорт ўринини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳамда эътибори ўз ресурс имкониятларини жисмоний ва юридик шахсларнинг бўш маблағлари ҳамда хорижий сармоядорлар маблағларини оборотга жалб қилиш орқали оширишга қаратилмоқда. Банклар ўз ақшларини сотиб, устас сармояларини қўйиштирмоқда. Банклар бугунги кунда кредитларни биринчи навбатда вилоятдаги устувор тармоқларни ривожлантиришга йўналтирмоқда. Шу боис, Шўртан газ-кимё мажмуи, Толиқ-жаргон ГРЭСнинг биринчи навбат ва бошқа йирик объектлар, қорхоналар қурилиш жараёни давом эттирилмоқда. Шу билан бирга, қўлаб қорхоналарда ишлаб чиқариш қувватлари модернизация қилиниб, янги технологиялар ўрнаштирилмоқда. Хусусан, «Қарштермпласт» заводида маҳсулотлар турини янгилаш ва сифатини яхшилаш мақсадида Миллий банк вилоят бўлими томонидан 1996 миң немиш маркиси миқдорда кредит ажратилди. Бу маблағ ҳисобига Германиянинг «Эллит» фирмасидан диаметри 50 мм ва 250 мм бўлган қурулар ишлаб чиқаришдаги технология олиб келинди. Бу ерда сув ва газ қуруларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Вилоят табирикорлар экспортер тоб ҳамда импорт ўринини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳамда эътибори ўз ресурс имкониятларини жисмоний ва юридик шахсларнинг бўш маблағлари ҳамда хорижий сармоядорлар маблағларини оборотга жалб қилиш орқали оширишга қаратилмоқда. Банклар ўз ақшларини сотиб, устас сармояларини қўйиштирмоқда. Банклар бугунги кунда кредитларни биринчи навбатда вилоятдаги устувор тармоқларни ривожлантиришга йўналтирмоқда. Шу боис, Шўртан газ-кимё мажмуи, Толиқ-жаргон ГРЭСнинг биринчи навбат ва бошқа йирик объектлар, қорхоналар қурилиш жараёни давом эттирилмоқда. Шу билан бирга, қўлаб қорхоналарда ишлаб чиқариш қувватлари модернизация қилиниб, янги технологиялар ўрнаштирилмоқда. Хусусан, «Қарштермпласт» заводида маҳсулотлар турини янгилаш ва сифатини яхшилаш мақсадида Миллий банк вилоят бўлими томонидан 1996 миң немиш маркиси миқдорда кредит ажратилди. Бу маблағ ҳисобига Германиянинг «Эллит» фирмасидан диаметри 50 мм ва 250 мм бўлган қурулар ишлаб чиқаришдаги технология олиб келинди. Бу ерда сув ва газ қуруларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Оролбўйига ёрдам

Оролбўйда экологик мувозанатнинг бузилиши аҳоли саломатлигига жиддий ҳавф солимоқда. Сув танқислиги эса аҳоли янада чигаллаштирилмоқда. Минтақадаги аҳоли Вазирият Маҳкамасида бир неча бор муҳокама қилинди. Мамлакатимиз ахли қорақалпоқ биродарларга имкон

қадар кўмаклашишга ҳаракат қилмоқда. Андиқонликлар ҳам савоб ишдан четда турмай, Қорақалпоғистонга умумий қиймати 18 миллион 597 миң сўмлик инсонпарварлик ёрдами жўнатди. Вилоят касаб ва уюмлари кенгаши ёрдами билан вилоятдаги 9 та

оромгоҳда 1 миң 500 нафар қорақалпоғистонлик болалар дам олади. Шу билан бирга уларнинг оналарини соғломлаштиришга ҳам эътибор қаратилди. 300 нафар аёл кенгаш йўлланмаси билан республика сихатгоҳларида саломатлигини текширади. Ана шу мақсадлар учун яна 65 миллион сўм ажратилди.

А. АЗМ ҚОДИРОВ, ЎзА мухбири.

Комбинат «Тико»лари

Навоий кон-металлургия комбинати ҳомий ташкилот сифатида Тошкент автомобил йўллари институти ўқув-моддий негизини мустаҳкамлашга амалий ёрдам кўрсатиб келмоқда. Яқинда қорхона олий ўқув юртига «Тико» автомобилларидан иккитасини совға қилди. Техник мосламалар ҳамда эҳтиёт қисмлар учун эса қўшимча 600 миң сўмлик маблағ ажратилди.

А. АҚБОР АЛИЕВ.

Водийда биринчи

Поп туманидаги санъати шароғида ишлаётган «Чолак» қишлоқ хўжалик қорхонаси меҳнатчиларининг ҳондонига янги ҳосил — дон ҳозир берди. Галла тайёрлаш ва давлатга сотиш шартномавий режаси Фаргона воқиссида биринчи бўлиб урдулашгани ана шундай имкониятни яратди. Ҳосилдорлик ўтган йилгидан салкам икки баравар ортди. Туманининг яна бир хўжалиги «Ўзбекистон»да ҳам давлатга галла сотиш шартномавий режаси бажарилди.

Қудратилла НАЖМИДИНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Бундан ўн тўққиз ой муқаддам...

Бундан ўн тўққиз ой муқаддам, аниқроғи, 1999 йил октябрнинг 23-27 кунлари Ўзун туманида ажабтовур бир суд бўлди. Пировадиди, Жўракул Эшмирзаев номидаги жамоа хўжалигида турли вазибаларни бажариб келадиган масъул шахслардан етти нафари ўғки жиноий тил бириктириб, жамоа мулкнинг ўзлаштирилганда ва талон-торож қилганликда айбдор топилди. Уларга тегишли жазолар тайинланди. Хусусан, хўжалик бошқаруви раиси Тошўлат Тошев мол-мулкнинг мусодалари қилиш, ҳар ойлик маошининг 20 фоизини давлат фойдасига ўтказиш шарти билан икки ярим йиллик ахлоқ тузасти ишларига жалб қилинди. Айни чоғда, икки йилгача моддий жавобгарлик лавозимларида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум этилди. Шунингдек, ундан, ҳукм қонуний қучга киргач, хўжалик ҳисобига 21600 сўм ундирилиши лозимлиги кўрсатилди.

Хамма ҳайрон, ҳамма лол: бу қанақаси бўлди? Тошўлат Тошев ишбилармонлиги ва табирикорлиги ила халққа танилган раҳбарлардан эди-ку! Унинг муттасил ўн етти йил шу хўжаликка бошчилик қилган раҳматли отаси сингари фидойи инсон эканлиги туман аҳолига яхши маълум-ку! Ибратли ишлари катта-кичик анжуманларда намуна сифатида тилга олинганини ҳам биларди.

Журналист суриштируви

лаган кезлари ё юборганликда гўмон қилинган 15 бош кўйга боғлиқ ҳолатини олайлик. Улар аслида туман ҳокимининг 1996 йил 29 ноябрдаги фармойишига биноан, «Ҳосил байрамни» ўтказиш учун ажратилган. Тантаналар чоғи иссиқ овқат тайёрлаш ва бошқа мақсадлар йўлида сарфланган. Бунга жамоа хўжалиги бошқарувининг жиноий иш ҳужжатларида қўшилган 12-сонли қарори, тафтишчи-мутахассис С.Рўзиев, байрамни ўтказиш комиссияси раиси Ҳ.Йўлдошев, аъзоси Ж.Обидовнинг кўрғазма ва маълумотномалари ҳам яққол тас-

масдан, жиноят ишнинг қасасия тартибда расмийлаштириб юборилди. Устига устак, уларнинг вилоят судига ёзган шикоят, хош ишонинг-хош ишонманг, роппа-роса тўрт ой эътиборсиз қолиб кетди.

БУ ОРАДА Тошўлат Тошев туман кенгаши депутатиликка сайланган. Ўзи бошқарётган жамоа хўжалиги ширкат хўжалигига айлантирилиши сабабли ўтказилган таъсис йиғилишида тақдоран раисликка лойиқ қўрилади. Демокчи бўлганим, иш 2000 йил 7 апрел куни вилоят судига қасасия тартибда

Ўзундаги антиқа сайловлар

ёки қонун устуворлигини унутган раҳбарлар

сўмини шахсан ўзи жиғилдонига уради. Февралга келиб боқувага яроқин 69 та кўйни одамларга меҳнат ҳақи эвазига тарқатилгандай қилиб, сохта ҳужжат туздилари. Туртинчиси — у вазифасига совуқ-қонлик билан қарайди. Бош бўлган тир қай зайл фаолият кўрсатаётганини старли даражада назорат қилмайди. Оқибат хўжаликда ҳисоб-китоб ишлари ўз вақтида ва тўғри олиб борилмади. Сотилган маҳсулотлар қийматининг 15 фоизини олдидан ундириш чоралари кўрилмади. Жамоанинг дебиторлик-кредиторлик ҳамда иш ҳақидан қарзи кўпайди.

Тошўлат Тошев ўзига юкланган айбловларни аввал-охир қатъиян рад этди. Негаки, хўжаликка қарашли ҳар бир кўй қўзичоқдигидедек руйхатга тиркалади. Кулониға рақам-ли сирга тақилди. Чўпон аҳли анойи эмас. Сурувидан олиб кетиладиган кўйларни ана шу тамғаси ва белгисига қараб, қирим-чиқим дафтариға ёзиб боради. Бас, шундай экан, ҳақли савол туғилади: раис қайси кўйни, қачон, қимнинг отаридан умарган?

Афсуски, бу жумбоққа тергов жараёнида ҳам, судда ҳам ойдинлик киритилмаган. Тошўлат Тошевнинг жинояти рад этиб бўлмас даладилар асосида неботланмаган. Ло-ақал судланувчилар ва гувоҳларнинг бир-бирига қарама-қарши кўрғазмалари ҳам ҳолисона баҳоланмаган. Масалан, раис эндигина иш бош-

диқлаб турибди. Шундай эса-да, суд асосиз равишда Т.Тошевни айбдор ҳисоблаган. Жилда курса, у Тоймас Жўрақулдан 9 бош кўйни аниқ олган-олмаганини ҳам тўла-тўқис фош этишга интилмаган.

арбоб билан уйнашишга ўзида журъат тополмайди. Алқисса, иккала сафар ҳам Ўзбекистон Республикасининг «Қишлоқ хўжалиги» кооперативи (ширкат хўжалиги) тўғрисидаги Қонунида ҳамда ширкат хўжалиги Низомида белгилаб қўйилган қоидаларга амал қилинмади. Бошқарув раисини ишдан олиш ва сайлаш ширкат аъзоларининг умумий йиғилиши ваколатига киритиш, бу лавозимга номзод муқобиллик асосида кўрсатилиш шартлиги, анжуман иштирокчилари сони юз нафардан ошганда санок комиссияси сайлангани зарурлиги мутлақо унутилди.

Ноҳақлик ва иложсизлик ёмон иллат Аксарият ҳоллари энг бўш-бўёқ банди ҳам ўзар ва исеёнкор инсонга айлантиради. Мудом «Ўзинг учун ўл етим» қабилда иш туттиша олганларчи. Исебти керак бўлса, ана, Тошўлат Тошевдан қисс. У Сурхон воқиссида дарлига малҳам тополмаган, сунти чорани қўйлади. Бор ҳасратини қозоғга тушириб, «Халқ сўзи»га йўллади. Биз унинг арзисиз юзасидан тегишли ташкилотларга мурожаат қилдик. Ниҳоят, мўз кўчди. Шу йил январи алоғида иш Олий судга апрофилча қўриди. Пировадиди-натига ҳукмининг етти кишидан олти нафарига нисбатан чиқарилган қисмлари ноқонунийлиги аёнлашди. Шунга қўра, айримлари уларнинг айбидан олиб ташланди, айримлари қайта-қайта малакаланди ёки ҳаракатдан тўхта-

тилди. Жумладан, Т.Тошев ўғки уч ҳолатда ўзганин мулкни ўзлаштирган ҳамда талон-торож қилгани учун нотўғри жазога тортилгани аниқланди. Уни икки йилгача раҳбарлик лавозимлари ишлаш ҳуқуқидан маҳрум қилиш, мол-мулкнинг мусодалари эътиш ва 21600 сўм ундириш тўғрисидаги чоралар беқор қилинди.

Кўрдингизми, ўзунда қандай валиги ҳоким суд ҳукми баҳона ширкат хўжалигига аъзо бўлмаган, ҳатто унга пай улушини қўшмаган кишини шоша-пиша раисликка қўтараяпти, янгиси эса суд қарорини менсимасдан қайта сайлов ўтказаяпти. Ўрта ичда қонун ва тартиб-қоида бузилганлиги, Тошўлат Тошев эса лаб тиллаб қоляпти.

А. АБДУРАХИМ ХАЙДАРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Лойиҳага давлат мақоми

Бухоро университети агрохимё ва туپроқшунослик кафедраси олимлари томонидан ишлаб чиқилган «Бухоро вилоятидаги сугорилмаган майдонларда туپроқнинг шўрлангани ва емирилишига қарши кураш усуллари» лойиҳаси Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси томонидан ўтказилган танловда ғолиб деб топилди.

Лойиҳа 2001-2002 йилларда давлат буюртмаси сифатида амалга оширилмаган бўлди.

Айни пайтда университетда «Чўл экотизими» маркази ва «Туپроқ» лабораторияси фаолият кўрсатаётган бўлиб, у вилоятнинг турли туманларидаги туپроқ таркибини таҳлил этади.

XXI аср — баркамол авлод асри

Аграр илмнинг ёш фидойилари

Таълим соҳасида бошланган ислохотлар, таълимни халқаро андозларга олиб чиқишга қаратилган савб-ҳаракатлар туфайли Тошкент давлат Аграр университетига ҳам бакалавриатура ва магистратура каби олий таълим босқичларига ўтildi. 1999 йилнинг март ойида 14 та аграр мутахассислик турлари бўйича 66 нафар магистрант қабул қилинди. Бу магистрантлар Аграр университетининг ўзидан ташқари Андижон, Самарқанд, Қишлоқ хўжалик институтлари, Термиз ва Урганч давлат университетларининг бакалавриатураларини аъло баҳоларда тамомлаган, энг юқори рейтинг кўрсаткичларини қўлга киритган бакалавр ёшлардан танлов, синов асосида саралаб қабул қилинди. Мана, орадан икки йил ўтиб, улар магистратурани битириб чиқиш арафасида турибдилар.

Аграр университет магистрантлари, белгиланган тартибга кўра, икки йиллик ўқув даврида уч марта аттестациядан ўтишлари лозим. Дастлабки икки аттестация магистрлик илмий-тадқиқот ишлари ва педагогик амалиётлар таҳлиliga бағишланди.

Энди олинди яқунловчи босқич — «магистр» даражасини берилган давлат аттестацияси, яъни магистрлик диссертацияси ҳимоси туриби. Шу кунларда магистрантлар жаёларда ўз диссертацияларининг мавзулари билан боғлиқ сўнги амалиётларини ўтамоқдалар. Магистрлик амалиётлари Бозор ислохотлари илмий-тадқиқот институтида, Ўзбекистон Ипакчилик, Сабзавотчилик, поллизчилик ва картошқачилик, Усимликшунослик, Кибернетика илмий-тадқиқот институтида, республика Қишлоқ ва сув хўжалик вазирлиги, Молия вазирлигида, Зангиота туманидаги «Эркин» ва Қибрай туманидаги «Қизил шапола» ширкат хўжалиқларида, яна бошқа ишлаб чиқариш жойларида ўтаётди. Амалиётда эришилган натижалар ва ҳулосалар магистрлик диссертацияларига мазмун бағишлайди.

Университетта бевосита магистрлик билан тағаллашган борганимизда ректор Ҳасан Чўббеович Бўриев улар билан навбатдаги йилги натижа ўтказишдан экан.

— Қандай муаммолар бор, йилги натижа? Қани, очичқасига гаплайсиз, — деди ректор.

Қашқадарлик II-босқич магистранти Жонибек Худойкулов шундай деди: — Домла, магистратура босқичида бакалаврлик даврида ўтилган айрим фанлар тақдорланаяпти. Бу бизнинг ортқича жақтимизни олаятапти. Энди I-босқичдаги магистрлар учун ўқув режаси тағйирланганда яна шу тақдорларнинг олдини олиш керак, менимча.

Бу фикр кўпчиликамга маъқул келди. АҚШнинг Радгерс университетига икки ҳафта малака ошириб келган магистрант Эвелина Булжурова хорижий таълим марказининг айрим афзалликларини қизиқарли дхоя қилди.

— Ҳўш, маълум бўлаёттики, улардан ўрганишга арзийдиган жиҳатлар бор. Лекин биздаги таълимни улардаги таълим билан қиселанганда қадрайдиган бирон нарсамиз ҳам борми? — сўради ректор.

— Ҳа, албатта. Масалан, мен «Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислохотлар чуқурлашуви шароитида кредит тизими» деган мавзуда магистрлик диссертациясини ёзганиман. Шу масалада америкалик қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти бўйича мутахассис профессордан йўл-йўриқ сўраб мурожаат қилдим. У эас: «Бизда ҳар бир олим аниқ бир муаммо бўйича тор мутахассисликка эга» деди. Ва менинг мавзўим бўйича махсус шугулланган бонка олимга мени учартирдим. Хуллас, АҚШда ҳатто профессор-ўқитувчи ҳам фақат битта аниқ муаммо бўйича мутахассис, ҳолок. Бу уларни, менимча, анча меҳаб кўйган. Мана, мен қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти бўйича аттиги магистрантман. Аммо иқтисоддан ташқари, аграр илм-фанлар бўйича умумий назарий ва амалий билимларга ҳам эгаман, қолган магистрантлар ҳам шундай. Бу, менимча, яхши. Ахир иқтисодчи бўлсам-у, қишлоқ хўжалигининг ўзи нималигини билмасам, бу яхшимас-ку, деди. Уни бошқа талаблар ҳам қувватлади. Самарқандлик магистр Мехринисо Махаматова селекция ва уруғчилик билан шугулланади. Шу сабабли районлаштирилган янги навлар, элита уруғчилик хўжалиқларининг ишлари билан магистрантларни ўз вақтида таъиништириш, соҳа бўйича чет эл ва МДХ давлатлари олимлари билан учрашувлар ўтказишининг фойдаси ҳақида сўзлади.

Сўбатда магистрантлар «Интернет» га чиқишни тақомиллаштириш, компьютер ўқувини ва чет тилларни ўрганишни чуқурлаштириш бўйича ҳам жиддий муаммоларни ўртага қўйиб, фикр-мулоҳазалар айтдилар.

Яна бир самарқандлик магистрант Нилуфар Мўминова эса айрим хўрословларини ўз соҳасига қўйди-пиши эмасинини танқид қилди. Уларга қўлоқ тутиб, бутунги ёшлар анча ўзгарганлигини, тўғри сўзлангани, фикрида мустақиллигини сезиб-тайиб, инчмадан уларга ҳавасланиб ўтирдим.

Магистрантларнинг савиялари аввалги талабалардан қандай фарқ қилиши масаласи билан қизиқиб, бу тўғрида магистрантлар билан сўбатлашдик.

— Магистратурада ҳамма ўқийвермайди, — деди магистрант Жонибек Худойкулов. — Ҳўш мутахассислигига чуқур меҳр, илмий кузатиш, таҳлил ва мушоҳада иқтидори бўлмаса, магистратурада юришдан фойда йўқ. Қолаверса, биз ўз диссертация мавзуларимизни ҳам ўзимиз, изланиб, фикрлаб, ҳар биримиз ўз мутахассислигимиз соҳасида ҳал этилишини кутиб, пишиб-етилиб турган мавзуларни танладик. Магистрлик диссертацияси, ҳали фан номзодлигини диссертацияси бўлмасда, лекин унинг зуваласида келувчи илмий ишларнинг пойдевори бўлиши шарт.

— Бўнинг устига, — деди «Агротуқроқшунослик» мутахассислиги бўйича I-босқич магистранти Шавкат Сафаров, — ҳозирги магистрантлар ўз соҳаси бўйича дунёдаги илм-фан янгиликлари билан хўроланаёпти. Чет элларда амалиёт ўтказиб келишти. Ҳатто хорижий-магистратурага бориб ўқийлти. Мана, бутун Эвелинани эшитдингиз. Уттан йили эса донишлик мутахассислиги магистранти Дониёр Сатторов гранд асосида Германияга ўқишга кетди. Бу йил яна 2-3 магистрант чет элга жўнайдиган бўлиб турибди. Аввал қайси талаба чет элга боради?

— Яна биз бир-икки чет тилини пухта ўрганимиз. Компьютерда ишлашни, дастурлар тузишни ўзлаштираймиз. Бундай имконият аввалги талабаларда бормиди? Йўқ, албатта. Хуллас, айтсак, гап кўп, — деди Шавкат.

2000-2001 ўқув йилида университетта 17 та мутахассислик бўйича 51 нафар гранд асосида, 77 нафар магистрант қабул қилинди. Улар иқтисодчи, фикрли, ўз мутахассислигига дилдан берилган ёшлар.

— Ўзбекистон — улкан қишлоқ хўжалиги мамлакати, — деди университет ректори Ҳасан Бўриев. — Иқтисодиётимизда унинг ўрни катта. XXI асрда аграр соҳани ривожлантиришни илмий асосга қўйиш тобора кучайиб боради. Бутунги магистрантларимиз бу борада, вақти келиб, салмоқли ўрин тутати, деб умид қиламиз.

Михли САФАРОВ, «Жалқ сўзи» мухбири.

Янги марказ иш бошлади

Наманган шаҳрида яна бир соғломлаштириш мажмуаси — «Урология маркази» иш бошлади.

Марказда жонлангириш, оғриқсизлантириш ҳамда катталар ва болалар урология касалликларини даволаш бўлимлари мавжуд бўлиб, унда бир пайтнинг ўзида юз нафар бемор даволаниш имкониятига эга.

СУРАТЛАРДА: олий тоифали шифокор Ёлгор Нурматов бемор билан сўбатлашмоқда; «Тез ёрдам» йўлга чиқди.

М.ЮСУПОВ олган суратлар.

«ИНТЕРНЕТ» — тараққиёт воситаси

Ўзбекистонда Жаҳон банкнинг «Ўзбекистон: Интернет» воситасида ривожланиш лойиҳаси амалга оширилди бошлади. Ундан қўзланган мақсад — ахборот ва коммуникация технологияларида кенг фойдаланиш асосида комплекс ривожланиш ва республикани жаҳон хўжалик алоқаларидаги иштирокини кенгайтириш учун қўлай муҳит яратишдан иборат.

Глобал ахборот узатиш тармоғи сифатида дунёга келган «Интернет»нинг тараққиёт воситаси сифатидаги аҳамияти ошиб бормоқда. Бўйсиз мамлакатчи жаҳон ахборот маконига интеграциялаш мумкин эмас. Шу сабабдан Жаҳон банки «Global Development Gateway» оламшумул лойиҳасининг бир қисми бўлган «Ўзбекистон: Интернет» воситасида ривожланиш, «Uzbekistan Development Gateway, UDG» лойиҳасини амалга ошира бошлади.

Лойиҳа бир нечта босқичда амалга оширилади. Биринчи босқичда «Интернет»нинг Ўзбекистондаги ривожини таъминлаш, лойиҳани булажак муваффиқдорлари билан ҳамкорлик ўрнатилади, UDG дастури сайтининг таништирувчи варианти ишга туширилади, портал прототипининг халқаро электрон тармоқдаги тақдими ўтказилади. Манфаатдор томонлар, оммавий ахборот воситалари, академик ва ишбилармон доиралар вакиллари билан учрашувлар ўтказилади, сайт устида ишловчи гуруҳ тuzилади, электрон тайёргарлик тўғрисидаги ҳисоботлар тайёрланади.

Портал ривожланишга оид қўллаб-масалаларни қамраб олади. Шу боис, Жаҳон банки гранти Иқтисодий тадқиқотлар маркази томонидан амалга оширилмоқда. Бу марказ ривожланиш масалаларидаги сивбатга доир фаол изланишларни амалга оширмоқда. Тадқиқотлар мавзуси бандлик, савдо, глобаллаштириш, молия, қашшоқлик, солиққа тортиш, сармоя бозори, инвестициялар, таълим, соғлиқни сақлаш, озик-овқат хавфсизлиги, гендер тенг ҳуқуқлиги ва бошқа қўллаб-масалаларни қамраб олган.

Марказда Ўзбекистоннинг иқтисодий-иқтисодий ҳаёти тўғрисидаги кенг қамровли маълумотлар, жумладан, статистик ва қонунчилик ресурслари жамланган. Портал мамлакат ва унинг ривожланиш кўрсаткичлари, ислохотлар дастурлари, ҳукумат, давлат ва халқаро ташкилотлар, қонунчилик, бозорлар, бизнес-тузилмалар, инвестиция дастурлари тўғрисидаги маълумотлар

ЎЗБЕКИСТОН ОЧИҚ ЖАМИЯТ ИНСТИТУТИ КўМАК ЖАМҒАРМАСИ

Олий таълим дастури доирасида Ўзбекистон Республикаси таълим муассасалари орасида Ўзбекистон Очиқ жамият институти кўмак жамғармаси (УОЖИЖ) грантларини олиш учун танлов эълон қилади.

Танлов мақсади: Таълим соҳасидаги ислохотларни амалга оширишга йўналтирилган янги ташаббусларни қўллаб-қувватлаш.

Танловда подават-потижорат ташкилотлари, ўқув ва илмий-тадқиқот институтилари қатнашишлари мумкин. Мурожаат этувчилар УОЖИЖга қўйидаги мазмундаги маълумотларни (икки нусxada) тақдим этишлари лозим:

1. Қўйидаги маълумотлар акс этган титул варағи:
 - ташкилотнинг номи;
 - ташкилотнинг почта манзили;
 - лойиҳа директори;
 - лойиҳа номи;
 - лойиҳанинг бажарилиш муддати (12 ойдан ошмаслиги керак);
 - УОЖИЖдан сўраётган маблағ миқдори (АҚШ доллари ҳисобида);
2. Аризада қўйидагилар батафсил ва аниқ ифодаланиши лозим:
 - муаммонинг қўйлиши;
 - лойиҳанинг мақсади;
 - лойиҳанинг амалга ошириш йўллари;
 - лойиҳанинг амалга оширишдан кутилаётган яқуний натижалар;
 - лойиҳа бюджети (АҚШ доллари ҳисобида). Бюджетни тузатишда ташкилот ҳисоб-рақамига барча пул маблағларини қўйиш Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан белгиланган АҚШ долларига нисбатан сўм ҳисобида амалга оширилишини назарда тутиш лозим;
 - лойиҳа натижасидан фойдаланиши мумкин бўлган шахслар ва ташкилотлар доираси.
3. Ташкилот низомининг нусхаси.
4. Ташкилотнинг рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси.
5. Ҳар бир ижрочи тўғрисида батафсил маълумот.
6. Лойиҳани қўллаб-қувватловчи хатлар.
7. Ташкилот ҳақида маълумот (брошюра-рисолалар, букланма буклетлар, босма нашрлар).

УОЖИЖга тақдим этилаётган ҳужжатлар лойиҳа директори томонидан имзолашиши ва ташкилот муҳри билан тасдиқланиши лозим.

Танловда тижорат мақсадларини қўзлаган, зўравонлик, шафқатсизлик, миллатлараро адоватни, диний, ирқий ва миллий тенгсизликни тарғиб этувчи лойиҳалар учун аризалар қабул қилинмайди.

Таълим соҳасидаги долзарб муаммоларни ҳал этилишига қаратилган оригинал лойиҳалар рағбатлантирилади. Лойиҳада иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқлик, унинг самараси, грант тўлови тугатилган сўнг ўзини маблағ билан (гўла ёки қисман) таъминлаш имкониятлари кўрсатилган бўлиши керак.

Ҳар бир ташкилотдан фақат битта лойиҳа қабул қилинади. УОЖИЖдан маблағ олиб, аввалги лойиҳалар бўйича ишнинг тамомланган ташкилотлар танловга қўйилмайди.

Маъмур эълон газетлада босилпач, танловда қатнашиш учун мурожаатлар қабул қилина бошланади.

Ўзбекистон Очиқ жамият институтида аризаларни қабул қилишини сўнги муддати — 2001 йил 3 август.

Танлов натижалари ғолибларга 2001 йилнинг 30 октябрга қадар маълум қилинади.

Қўшимча маълумотлар учун қўйидаги манзилга мурожаат қилишигиз мумкин: 700031, Тошкент шаҳри, Зарбоб кўчаси, 31, Ўзбекистон Очиқ жамият институти кўмак жамғармаси. Факс 120-68-54. Телефонлар: 152-27-41, 152-36-98, 152-39-15, 152-39-16. Электрон почта: osi@osi.uz, zulfiya@osi.uz Интернет: www.osi.uz

билан тезкор танишиш имкониятини беради.

Бундан ташқари порталда янгиликлар блоқи, виртуал кутубхона ва университет жойлаштирилди, конференция ва форумлар ўтказилади, шунингдек электрон тижоратни ривожлантириш учун шароит яратилади.

Портал «Интернет»нинг миллий сегментларини ривожлантириш ва тақомиллаштиришга кўмаклашди, уларни тақлиф этилаётган имкониятлар нуктаи назаридан жаҳон талаблари даражасига кўтарди. Вазирлар Маҳкамасининг 2001-2005 йилларда компьютер ва ахборот технологияларини ривожлантириш, «Интернет»нинг халқаро ахборот тизимларига кенг кириб боришини таъминлаш дастурини ишлаб чиқишни ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисидаги 2001 йил 23 майдаги қарори UDG лойиҳасини амалга оширишга қучли туртки берди.

Жаҳон банки ва Ўзбекистон ҳукумати кўмагида амалга оширилган лойиҳада иштирок этиш учун давлат тузилмалари, хусусий сектор корхоналари ва нодавлат ташкилотлари жалб қилинади. Лойиҳада Жаҳон банки бўлиммаларидан ташқари бошқа халқаро ташкилотлар, хусусий ва корпоратив ҳомийлар ҳамда инвесторларнинг иштирок этиши режалаштирилмоқда.

(Ў.А.)

Қизил Ярим Ой жамиятига аъзомисиз?

Ўзбекистон Республикаси Қизил Ярим Ой жамияти янги қўринишидаги аъзолик чипталарини жорий этишга киришмоқда. Шу йилнинг июл ойидан бошлаб 12500 та янги қўринишидаги чипталар аъзоларга тарқатилган, ундан тулланилган маблағ ҳисобига кетма-кет янги чипталар тайёрланиб, улар ҳам шу каби тарқатилди.

Янги қўринишидаги чипталарни жорий этиш арафасида туманларда «Жамият аъзоларининг вазифалари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари» мавзуларида ўқув-семинарлар ўтказиш қўли тутилган. Бу жамият фаолиятига кенг жамоатчиликни жалб этишга ёрдам беради. Янги аъзоларнинг жалб этилиши натижасида Ўзбекистон Республикаси ҚОЖнинг асосий мақсади — аҳолининг энг янги табақалари турмушини энгиллаштиришни амалга ошириш учун янги куч юзатга келди.

Эълола ЖАЛИЛОВА, ЎЗДЖТУ талабаси.

ВОЯГА ЕТМАГАНЛАРГА ТАМАКИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ СОТИШ ТАҚИҚЛАНДИ!

ПРОДАЖА ТАБАЧНЫХ ИЗДЕЛИЙ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИМ ДОЛЖНА БЫТЬ ЗАПРЕЩЕНА!

BRITISH AMERICAN TOBACCO UZBEKISTAN

УКИНИ, УКИНИ...

Куни кеча Тошкентдаги Альянс Франсез деб номланувчи ассоциацияда...

Жозибали кўргазма

Нафақат кўргазма, ассоциацияда француз тили курси ҳам фаолият юртайди. Улар ўз кутубхонасига...

М.ЕКУБОВА, «Жалқ сўзи» мухбири.

Тежамкорлик — нақа бойлик

Мустанқиллик шарофати туфайли юртимизда ўнлаб йирик саноат корхоналари қурилиб ишга туширилди...

Биз кўйида сўз юртакдаган мавзу айнан шу ҳақда. Гап кўпгина нефть иншоотларида бензин ва шунга ўхшаш ёнилғи-мойлаш матери...

Диққат, ихтиро!

Зарурки, бугуналик кетаётган бензинда энг кучли компонентлар ҳавога учиб кетади ва қолган бензиндаги октан кўрсаткичи пасаяди...

ҳисобига ўзини ўзи тўла оқлайди. Еки у бир йиллик ушлаб қолинган маҳсулотнинг 5-7 фоизи нархига тўри келади...

Узбекистон Ички ишлар вазирлиги Ёнгиндан сақлаш бошқармаси зобитлари Н.Лобанов ва шу сатрларнинг муаллифи томонидан яратилган ёнилғини тежайдиган ихтиро Ички ишлар вазирлигининг Ёнгиндан сақлаш бошқармаси ихтиросолаштирилган илмий-таъқиқот лабораториясида синовдан ўтказилган...

О.МИРЗАХУҲАЕВ, ички хизмат капитани.

ҲИҚМАТ

Қудратлидир кимки бўлса билимдон, Билимдон кексалар дили навқирон.

Давлат қушини ким топган?

Хоразмда Хоразмшоҳ ҳукмронлик қилган даврида тасодифан унинг давлат қуши йўқолибди. Қушни топиш учун шоҳ алиеларни йиғиб, уни топганга нима истаса, бажо келтиришини айтибди...

риқни баҳарлим, менга ҳеч нарса керак эмас», дебди у. Хоразмшоҳ Турсуншоҳ бобога «Барбир сизни қуруқ зобормайман», деганида, «Менга туз ва тош қонини берсангиз, сиздан умримнинг охиригача ҳурсанд бўлардим», дебди. Шоҳ ундан туз ва тош қонини нима қилишини сўраганда, у «Туздан ҳамма оқват пиширади, тошдан келгусида ҳамма иморат ва иншоотлар тиклайди. Шунда менга раҳмат айтиб эслашди», деган экан.

Шунда Ҳазорасп вилоятининг Ошлар қишлоғидаги Турсуншоҳбобонинг дароҳига чақириб, «Давлат қушини топиб берсангиз истагингизни бажо келтирмаман», дебди, Турсуншоҳбобо индамасдан ўтираверибди. Шунда шоҳ «Нега индамасиз? Тополмасангиз ўзингизни бўшагингиз, деганида Турсуншоҳ бобо шоҳга қараб: «Шоҳим, топши-

Сўзи ҳам полвон

Болалигимда фарғоналик Турсунали полвон қишлоғимиз ўртасига дор қуриб ўғиллари билан томоша кўрсатгани эсимда. «Полвонча» ўғиллари илон ўйнатиб, шиша парчалари устига ағанаб, ўткир тигли пичоқлари қорнига ташлаб томоша кўрсатаётганида эгим жимирлаб, бир неча кун ўзимга келолмай юрганман...

шанбек, Шавкатбек, Баходир, Бахтиёрлар билан бирлик қилади, деб қайтармади. Натيجида унинг руҳи қайтама, қайтама десак, у олади, ҳеч нарсадан тап тортмайдиган кўтариши руҳда тарбияланади — деган сўзларининг давомини эшитсангиз ҳузур қиласиз. Қаранг, унинг ўзи бир полвон, сўзи бир полвон. Томоша сўнгида у билан анча сўбатлашиб мен ҳам «полвон» бўлиб қайтдим. Зеро, ўзбекининг қониди

ҳамиша ҳавас тугғни кўрсатган. Полвоннинг жўрса полвон бўлгиси келади. **Фоғур ЖАБИЕВ.** «Жалқ сўзи» мухбири.

Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг

1975 йили бағрига 127 йўловчини олган самолёт Майами аэропортига яқинлашган чоғи кўққисдан ҳавога йўқолиб қолди. Ун дақиқа давомида локатор экраниди мутлақо кўринмади...

Бундай самовий воқеа-ҳодисалар олднлари ҳам рўй бергани фанда кўп бор қайд этилган. Масалан, иккинчи жаҳон уруши даврида жанговар топириқни бақариб қайтаётган рус бомбардимончи самолёти аэродром тепасига келганда оппоқ булутлар қаьрига шўнгиғану кўздан гойиб бўлган. Шу захотиёқ замин билан алоқаси ҳам узилган. Ярим соат ичиди қандайдир муҳам вазиятда бир ярим минг қақиримлик «ортиқча» масофани учиб ўтган. Бойги булутлар орасидан ёриб чиққач, Урол тоғлари ортида кўза қалинган. Янада ғаройиброқ бошқа мисол: 1934 йили Виктор Гудларт деган шотландиялик учувчи, хоҳ ишонинг-хоҳ ишонманг, ўз самолётига келажакка «сайр» қилди. Оғирқарвон булутлар оғушида парвоз қилиб бораётиб, қанотлар остида кўшиб шўшқисидан нурафшон нотаниш ер парчасини кўради. Унда қўнлаб қўн, қўзни қамаштирилган даражадаги фарғоналик қўнлариди. Бир четда самолётлар туратидан ғаройиброқ шакли бинолар қўд ростлаганиди. Сал берилган ҳаро дайнерлари сарик тўзда тошлариди. Гулдарт узоқ йиллар учувчилик қилиб, бунақа қўнлаб борлигини эшитмаган ҳам,

Мозий ва келажакка парвоз

қўрмаган ҳам эди. Афсуски, у «янги» аэропортига қўниш бахтига муяссар бўлмади. Самолёт боғиғида-да бошқароқ булутлар қонига чўқиди, лаҳза ўтмай учган жойига келиб тушди.

Тўрт йилдан кейинги парвозларидан бирида Гуддарт ўша аэродромни иккинчи бор кўрди. Ҳаммаси-ҳаммаси ўтган сарфариғдек эли: ўша сариқ иморатлар атрофида сарик ранга бўлган самолётлар турарди.

Гуддарт вақти-соати етиб, авиация маршали даражасига кўтарилиди. Лекин мудоом ўз фикрида собит қолди. «Менинг қўнаним келажакда қуриллажак аэродромлар эди», деган хулосасидан воз кечмади.

Самовот силарига бағоят қизиқувчи даниялик физик Похс Хелгунд бу янгли ғаройиботлардан 274 тасини қозоғга туширган. Мана, айримлари:

... 1976 йил. «МиГ-25» самолётини бошқариб бораётган рус учувчиси Виктор Орлов қўнмаганда галати хабар беради. Учони остида қизил жанг бораётганини, рақиблар бир-бирларига XIX асрга хос тўплар ва пилта митқиллардан снаряд ҳамда ўқлар ёдираётганиларини кўраётганини айтиди.

... 1985 йил. НАТО Куролди Куларни учувчиси Шимолий Оврўпада жойлашган базадан ҳавога кўтарилади. Кўп ўтмай ёзма тарих юзага келмасдан олдинги Африка осмонига бориб қолади. Учун жараёнда пастда ёйилиб ўтлаб юрган динозаврлар поласига қўзи тушади.

... 1988 йил. Рус учувчиси Александр Устинов бурчин уяётиб, илк хушёр торлади. Сабоби, у руски қўнра Миср узра учиб бораётганиди. Заминда эиндигина тикланган битта эҳром бўлиб, бошқаларининг пойдеворини қўриш жалал суратларда олиб боришарди. Буёқкорлик майдониди одамлар гинирлариди.

... 1984 йил. Флорида штати устидан учиб ўтган америкалик учувчи Р. Уитмен ерга қадам қўяр-қўйма, ҳажжон аралаш шундай деди: «Биласизларми, мен зўригина қаерда бўлишим — ўрта асрларга хос Оврўпада. Юқоридан туриб улкан гулҳанини, унинг ён-вериди эса, уюм-уюм бўлиб ётган инсон лошларини кўрдим». Чамаси, Р. Уитмен қитъада вабо аяқига чиққан даврларга «сайр» қилган.

НАТО Куролди Куларининг бошқа бир учувчиси эса қўнра Ринга «ташириф» бурарди. Ниҳоят шохар қўчалариди юрган икки гиндиракли жанг арваларига, афтидан яқиндагина қуриб битказилган қолиейига тушарди.

Юқоридиги воқеа-ҳодисалар шохқилларининг барчаси тиббий қўриқдан ўтказиллар. Шифокорлар «Уларнинг танишқолари соғ, асаблари ва руҳий ҳолатлари рисолақалдек», деган хулоса бердилар. У ҳолати учувчилар қўриқ манзаралари нима эди: мозий ва келажакнинг инсон халқига шунчаки жоллашганими ёки борлиқ дунёнинг ҳамини талхўза осмон остида жамланганими? Буни эинди ҳамон одамзотнинг ақли етмаган росмана жумбоқ!

Абдул НАБИ тайёрлади.

Юк билан юради, юксиз юрмайди.

Жумбоқнинг жавоби 72. Уни тўри топганлар тошкентлик Дилмурод Зокиров, Комилжон Эшқуватов, Зангиоталдан Пардабой Курбоналиевлар бўлишди.

Вагон остидаги героин

Сурхондарё вилояти бошқоначилари «Душанбе-Москва» йўналиши бўйича қатновчи поезд вагонларидан бирини назоратдан ўтказганларида вагоннинг таг қисмига магнит ёрдамида беркитиб қўйилган икки килограмм героин наркотик моддасини топиб олдлар. Ушбу юксинг эгаси тожикистонлик Исмомил Тоғоев гинёҳандлик моддаларини Москва шаҳрида пуллашини рехолаштирган экан. Шу тариқа чегарадан контрабанда йўли билан олиб ўтилмоқчи бўлинган наватдаги катта миқдордаги наркотик модда тўхтатиб қолинди.

Айни пайтда ушбу ҳолат юзасидан жиноий иш қўзғатилиб, барча айбдорлар хрибга олинган ҳолда тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Абдумўмин ТИЛОВОВ.

Шоирнинг учинчи китоби

Дили сарага ўхшайди

Ҳар бир шоир учун янги шеър «туғилган» кун — байрам. Китоби чоп этилган давларни-ку, айтиб ўтмайлик...

«Ҳақиқий шоирнинг дили сарадир. Дили — яра, тили саралан кўрқулик... Сафар Оллоёрнинг дили сарага ўхшайди. Келинг, ушбу шеърларни ўқиб, Оллоҳ бу боланинг ҳам имонини бақувват қилсин деб, фотиҳа қилайлик».

Ушбу сатрларни марҳум шоир Шавкат Раҳмон Сафар Оллоёрнинг китобига сўзбоши сифатида битиб кетган эди. Куни кеча ёш шоирнинг Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг тавсиясига биноан, «Янги аср авлоди» нашриёти томонидан чоп этилган, «Нафис илроқ» шеърый тўплами китобонлар сари сафарга чиқди. Зеро, устоз берган фотиҳа ижобат бўлаверали:

«Темир сўзлар, бургут қўзди даҳолардан, Даҳоларни худо билган ёмошлардан, Ясавийдан ҳазар қилган замонлардан, Омон қолган болаларни асранг энди.»

Улуғой ДОЛИЕВА.

ИИБ Матбуот маркази хабар қилади

Ҳам талончилик, ҳам...

Тунда Жиззах шаҳрида яшовчи Мусурмон Оқилов ўз бошқарувида бўлган «Тико» автомашинасини уч нафар номалум шахс томонидан зўравонлик ишлатиб, олтиб қочиб кетганлиги тўғрисида ички ишлар бўлимига хабар берди.

Зулдик билан навбатчилик қисмидан барча миқция постларига «Тутуш» табирий эълон қилинди. Натيجида автоматиянинг олиб қочиб кетатган шахслар Фориш туманидаги ДАН масканидида қўлга олиниллар. Улар Бахтиёр Зибуддинов, Юсуф Қудратов ва Тўлқин Қаршибоев эканлиги маълум бўлди.

Тергов-суритирува чоғида бу жиноий гуруҳ томонидан илгари ҳам давлат белгиси 13 С 2803 бўлган «Тико» ҳайдовчиси Муҳаммад Юсуповга нисбатан талончилик содир қилинганлиги аниқланди. Бироқ, ҳайдовчи талончилик таҳдидидан қўрқиб ички ишлар бўлимига мурожаат қилмаган экан. Бундан ташқари Бахтиёр Зибуддинов беш ой муқаддам Термиз шаҳрида қотиллик содир этганлиги очилиб қолди. У Утган йилди 24 ноябрда Термиз шаҳрига боради ва давлат рақами «19 С 29 09» бўлган «Тико» автомашинаси эгаси Жўрабой Абдунаммовни ваҳшийлорча буюб ўлдирганини буйнига олди.

Шероли АНВАРОВ, Матбуот маркази ходими, миқция лейтенанти.

«Давархитектқурилиш» қўмитасига қарашли Республика хўжалик ҳисобидидаги пудрат савдолари (тендерлар)ни ташкил этиш

БУХОРО ВИЛОЯТ ФИЛИАЛИ

2001 йилда қурилиши мўлжалланган қуйидаги иншоотларга ТАНЛОВ САВДОСИ ЎТКАЗИЛИШНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

I. Бухоро вилояти жамоа хўжаликлари учун сув тармоқлари қурилиши.

- 1. Бухоро тумани: Шокиров номли, «Ўрта Осиё» ва «Ўзбекистон».
2. Вобкент тумани: Муртазаев номли, «Пахтакор» ва «Нурафшон».
3. Когон тумани: «Когон», «Гулистон» ва «Зарафшон».
4. Ромитан тумани: «Нурафшон», «Шўрчи» ва «Ромитан».

Буюртмачи - «Оролбўйи» бирлашган дирекцияси.

II. Бухоро шаҳрида 3 қаватли 18 хонали турар жой биноси қурилиши.

Буюртмачи - Миллий хавфсизлик хизмати бошқармаси.

Мулкчилик шаклидан қатъи назар барча қурилиш ташкилотларини танловда қатнашиш учун таклиф қилади. Қурилиш ишлари давлат инвестиция маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Пудрат ташкилотлари етарли қасбий ва техникавий малакага, молиявий аҳоли, муқобилиги ва бошқа моддий имкониятларга, ишонччилик, тажриба, обрўли мавқега, шартнома тузишга, фуқаролик ҳуқуқий лаёқатига ва ваколатларига эга бўлишлари шарт.

Танловга қатнашиш ва тендер ҳужжатларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — пудрат савдолари (тендер)ларни ташкил этиш бўйича Республика бошқармасининг Бухоро вилояти филиалига 2001 йил 5 июлгача қуйидаги манзил бўйича:

Бухоро шаҳри, Навоий шохқўчаси, 5-ўй (2-қават, 18-хона) иш кунлари соат 10.00дан 17.00гача мурожаат қилишингиз мумкин. Телефон (8-365) 223-96-29, факс 223-97-51.

Танлов савдолари эълон чоп этилиши билан 30 кундан сўнг ўтказилади. Тендер ҳужжатлари пакетининг нархи — 15 000 сўм.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги таркибигаги «Узсувназорат» Республика сув инспекцияси жамоаси Хоразм вилояти сув инспекцияси етакчи мутахассиси

Омонбой ДАВЛЕТОВнинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чўқур тазия изҳор этилилар.

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов тумани «Истикдод» маҳалласи фуқаролар йиғини шу маҳалла оқоқоли Мўлроф Усмоновнинг муҳаммадҷон Усмоновнинг вафот этилиши муносабати билан чўқур тазия изҳор қилиди.

Сирғали туман Давлат санитария назорат маркази ва туман ҳудудий тиббий бирлашма жамоалари, туман ДСЭН маркази беш шифокори Ишқамалҷон Зоирова лалари бузуқворни Зоир ота НОРМЕТОВнинг вафоти муносабати билан чўқур тазия изҳор этиди.

Тошкент тўқунчилик ва енгил саноат институти жамоаси Ўзбекистонда қизмат кўрсатган муҳандис, институт фахрийи, «Илақ технологияси» кафедрасининг профессори

Маҳмуд МУХАМЕДОВнинг вафот этилиши муносабати билан унинг оила аъзоларига ва яқинларига чўқур тазия изҳор этиди.